

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 9. avgusta do 20. avgusta 2010.

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		20. avgusta				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	-25 b.p.	7.5.'09.	2.9.'10.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	-25 b.p.	12.3.'09.	16.9.'10.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	0,50%	25 b.p.	1.6.'09.	8.9.'10.	–
JPY	"Target Rate"	0,10%	-20 b.p.	19.12.'08.	7.9.'10.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	-50 b.p.	5.3.'09.	9.9.'10.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%-0,25%	-75 b.p.	16.12.'08.	21.9.'10.	–

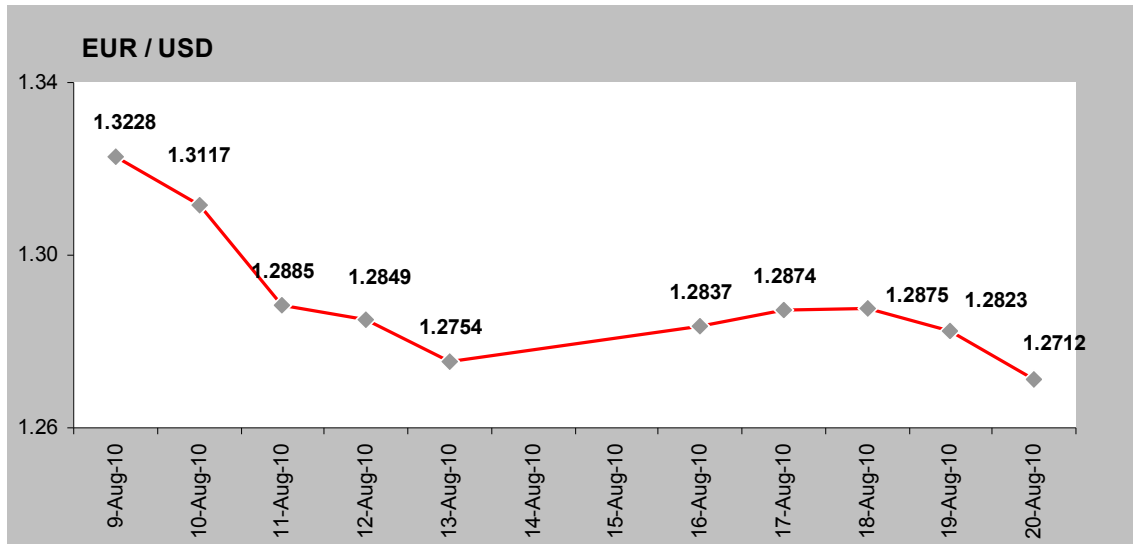
Pokazatelj kretanja na tržištu radne snage u SAD (Employment Trends Index grupe Conference Board) ostvario je rast u julu, iako je on bio usporen. Ovaj indeks je iznosio 97,0 u julu, u odnosu na 96,7 u junu. Komitet za monetarnu politiku FED-a razmatrao je dodatne mere kako bi podstakao usporen oporavak privrede SAD: potrošnja i proizvodnja su usporene, dok je nezaposlenost i dalje visoka. Takođe, trgovinski deficit SAD je porastao, prešavši 18,8% u junu, ukazujući da je privredni rast u drugom kvartalu dosta slabiji nego što se očekivalo. Trenutni deficit iznosi 49,9 milijardi dolara, što je najveći iznos od oktobra 2008. godine. Istovremeno, podaci o broju nezaposlenih, objavljeni od strane Ministarstva rada, ukazuju da je broj nezaposlenih dostigao najveći nivo u poslednjih 6 meseci. Tako je broj novoprijavljenih za socijalnu pomoć iznosio 484.000 u prvoj nedelji izveštajnog perioda, dok je drugoj taj broj dostigao visokih 500.000. Proizvođačke cene su u julu ostvarile rast od 0,2%, prvi put u poslednja 4 meseca, dok je indeks fabričkih aktivnosti filadelfijskog FED-a u avgustu ostvario pad na najniži nivo u poslednjih godinu dana (-7,7 u avgustu, sa julskih 5,1).

Nemački izvoz bi trebalo da dostigne rekordni nivo sledeće godine, nakon što je nadmašio očekivanja u junu, što pokazuje da inostrana tražnja podstiče jači oporavak najveće evropske privrede. Izvoz je ostvario rast od 3,8% prema podacima saveznog statističkog ureda. Očekuje se da rast izvoza dostigne 11% u 2010. i 8% u 2011. godini. Industrijska proizvodnja u zoni evra je ostvarila pad u junu, mada tržišni učesnici očekuju bolje rezultate u narednom periodu, što je potvrdio i podatak o kvartalnom rastu nemačkog BDP od 2,2%, što je najveći rast od ujedinjenja ove države. S druge strane, pokazatelj ZEW instituta o raspoloženju investitora u Nemačkoj zabeležio je pad u avgustu na najniži nivo od aprila 2009. god (14,0 u avgustu, u odnosu na 21,2 u julu).

Cene nekretnina u Britaniji su ostvarile pad prošlog meseca, dok je rast maloprodaje znatno usporen, što je uticalo na pad vrednosti funte. S druge strane, smanjenje trgovinskog deficita bio je jedini pozitivni podatak u proteklom periodu. Ovi znaci usporavanja oporavka dodatno povećavaju problem pred kojim se nalazi Banka Engleske (BoE), koja već duže vreme drži referentnu kamatnu stopu na rekordno niskom nivou iako inflacija prevazilazi ciljani nivo. Shodno tome, BoE je ostavila

otvorenom mogućnost za dalju ekspanziju monetarne politike, istovremeno smanjivši prognozu privrednog rasta Britanije.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

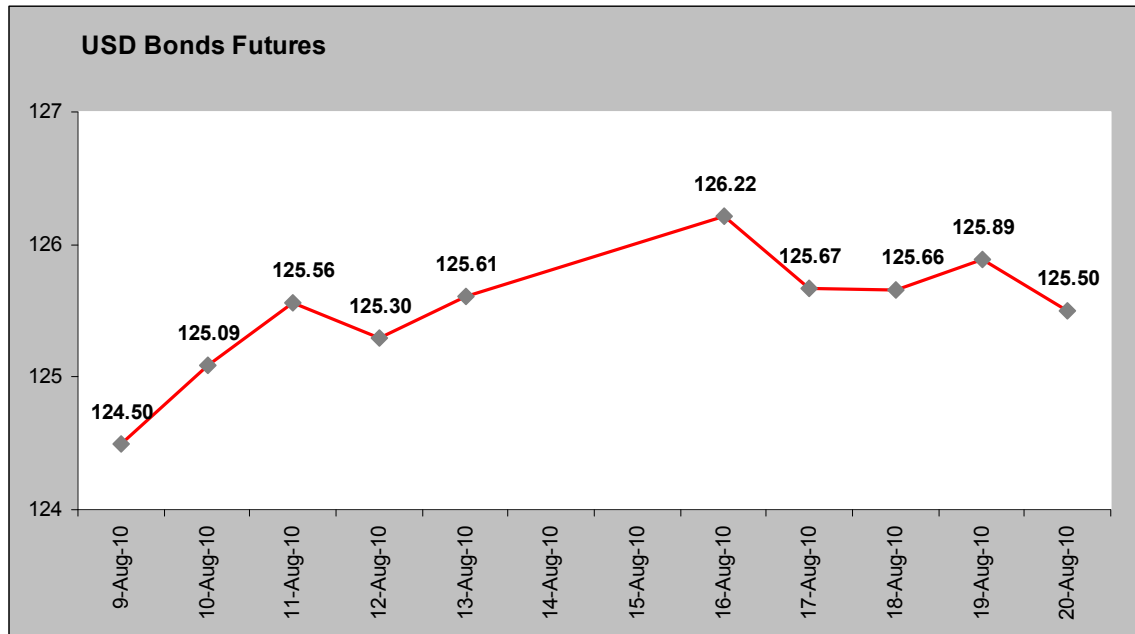
Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Kurs EURUSD pao je u ponedjeljak nakon što su tržišni učesnici masovno zatvarali pozicije realizujući profite ostvarene prethodnih dana. Dolar je nastavio da jača i u utorak, nakon što su zvaničnici FED-a doneli odluku da bazičnu stopu zadrže na rekordno niskom nivou, kao i iznenađujuću odluku da se sredstva od dobijenih dospelih hipotekarnih hartija reinvestiraju u kuponske obveznice američkog trezora dospeća od dve do deset godina, čime se produžava politika „monetarne ekspanzije“. Najveći dnevni pad kursa u toku izveštajnog perioda ostvaren je u sredu, 11. avgusta, nakon što je iz FED-a stigla vest o usporavanju ekonomskog rasta što je izazvalo pad cena na tržištima akcija, a samim tim i rast tražnje za sigurnijim instrumentima kao što je američki dolar. Činjenica da je trgovinski deficit SAD dostigao najviši nivo od oktobra 2008. godine nije značajnije uticala na vrednost dolara. Trend pada kursa nastavljen je i sledećeg dana, nakon što je objavljeno da je grčka privreda sedmi kvartal zaredom u padu. Kurs EURUSD padao je i poslednjeg dana prve nedelje izveštajnog perioda.

Kurs je rastao tokom prva dva dana druge nedelje izveštajnog perioda. Podaci koji su ukazali na to da su strani investitori više prodavali nego kupovali američke državne obveznice u julu, kao i manji rast proizvodnje u Njujorku, uticali su na slabljenje dolara. Jačanju evra doprineli su i pristojni rezultati aukcija španskih i irskih državnih obveznica, koji su umanjili zabrinutost investitora po pitanju sposobnosti perifernih zemalja zone evra da finansiraju svoje dugove. Kurs je padao poslednja tri dana izveštajnog perioda zbog zabrinutosti investitora da bi grčka ekonomija mogla upasti u velike probleme zbog preduzetih mera za oporavak, kao i zbog izjave predsednika Bundesbanke da ECB treba da zadrži stimulative mere za oporavak ekonomije do kraja godine.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

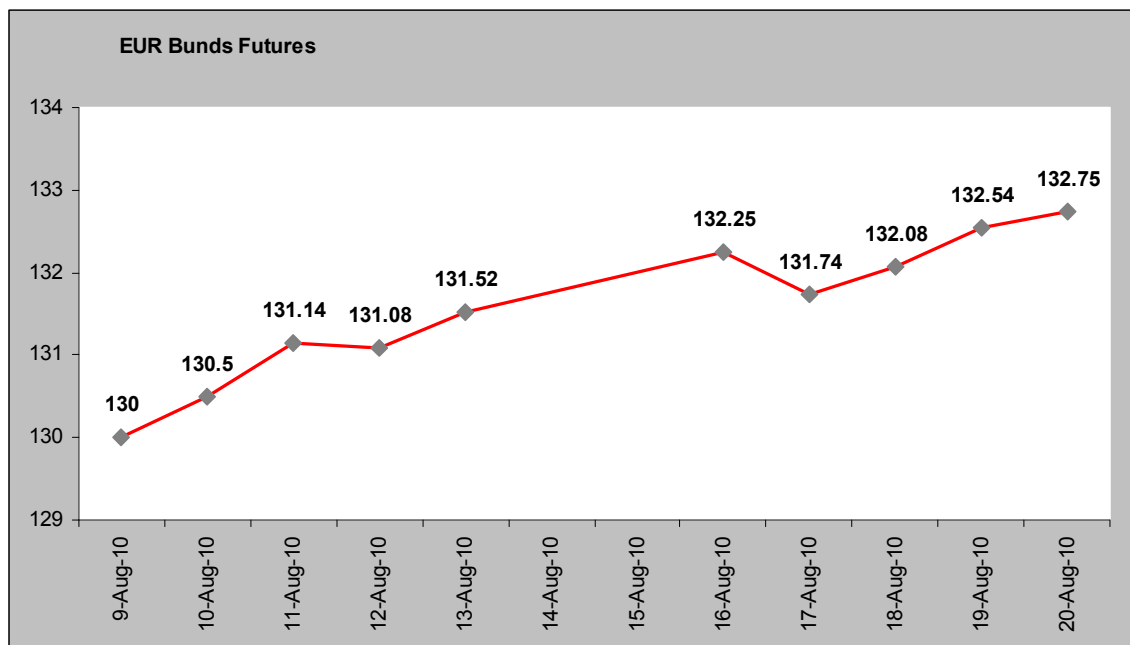
Početkom izveštajnog perioda cene obveznica Trezora SAD ostvarile su pad pred aukciju Trezora na kojoj je bila planirana prodaja obveznica vrednosti 74 milijardi dolara. Takođe, investitori su očekivali odluke sa sastanka FED-a i signale da li je centralna bankarska institucija SAD spremna da dodatno „olabavi“ monetarnu politiku i nastavi sa stimulusima privredi. Pad cena na tržištima akcija učinio je, međutim, obveznice traženom robom usled „safe-haven“ efekta, što je bilo posebno izraženo nakon sastanka FED-a, kada su investitori zaključili da je oporavak privrede više ugrožen nego što se mislilo, pa su cene obveznica Trezora nastavile sa rastom, kao posledica najave FED-a da će obnoviti otkup obveznica u sektoru od 2 do 10 godina kako bi podstakao privredu i izbegao deflaciju. Ovim su prinosi na dvogodišnje obveznice, najosetljivije na promene monetarne politike, opet dostigli istorijski minimum. Ovom rastu su dodatno doprineli podaci o neočekivanom rastu nezaposlenosti, kao i o lošijim pokazateljima potrošnje i maloprodaje. Objavljeni podaci o usporenom rastu proizvodne aktivnosti u njujorškoj regiji samo su doprineli daljem rastu cena, koji je samo kratkotrajno zaustavljen sredinom druge nedelje. Do kraja ove nedelje izveštajnog perioda nastavljen je rast cena obveznica, usled špekulacija o nastavku intervencija FED-a na tržištu državnih hartija, kao i podataka o padu privrednih aktivnosti, objavljenih od strane filadelfijskog FED-a.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Proгноza filadelfijskog FED-a o kretanju poslovnih aktivnosti (Philadelphia FED 19.08.2010)	Avg.	7,0	-7,7	5,1
Broj nezaposlenih koji prvi put apliciraju za socijalnu pomoć (Initial Jobless Claims 19.08.2010)	Avg. 14.	478k	500k	484k

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Nemačka kriva prinosa završila je izveštajni period na nižem nivou od početnog. Najveći pad prinosa ostvarile su obveznice dospeća trideset godina i to od 33,9 bazičnih poena, dok je jednogodišnja kuponska državna obveznica ostvarila najniži pad prinosa (5,7 bazičnih poena). Generalno gledano, cene fjučersa na nemačke državne obveznice rastle su tokom izveštajnog perioda. Već spominjana odluka FED-a da nastavi sa politikom „monetarne ekspanzije“ uticala je negativno na optimizam kod tržišnih učesnika, što je dovelo do rasta cena obveznica. Neočekivano visok rast broja lica koja prvi put apliciraju za socijalnu pomoć takođe je doprineo trendu rasta cena. Prinosi na desetogodišnje državne obveznice dostigli su istorijski minimum nakon što je u pitanje dovedena stabilnost javnih finansija perifernih zemalja zone evra. Početak druge nedelje izveštajnog perioda obeležilo je volatilno kretanje cena obveznica, koje su od srede ipak nastavile sa trendom rasta. Aukcije državnih irskih i španskih obveznica su zabeležile

zadovoljavajući nivo tražnje, što je dovelo do blagog smanjenja tražnje za nemačkim obveznicama. Negativni podaci objavljeni na tržištu rada su ponovo uticali na rast cena državnih obveznica krajem izveštajnog perioda. U loše ekonomske pokazatelje te nedelje svrstala se i prognoza filadelfijskog FED-a koja ukazuje na pad poslovnih aktivnosti.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

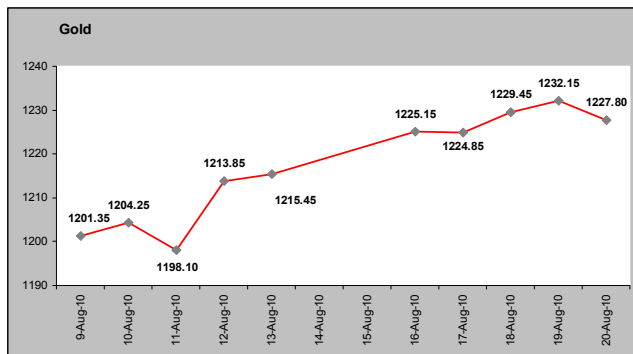
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kvartalni BDP Nemačke (GE: GDP QoQ 13.08. 2010)	2 Kvrt	1,3%	2,2%	0,2%
Indeks ekonomskog poverenja ZEW instituta (GE: ZEW Survey - Econ. Sentiment 17. 07. 2010)	Avg	20,0	14,0	21,2
Indeks trenutne situacije prema Zew institutu (GE: ZEW Survey - Current Situation 17. 07. 2010)	Avg	24,0	44,3	14,6

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

Zlato: 1.198,10 – 1.232,15 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) U periodu:			
	9.8 – 13.8. '10.		16 – 20. 8. '10.	
Ponedjeljak	1201,35		1225,15	
Utorak	1204,25		1224,85	min
Sreda	1198,10	min	1229,45	
Četvrtak	1213,85	max	1232,15	max
Petak	1215,50		1227,80	

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacioni sistem "Bloomberg".

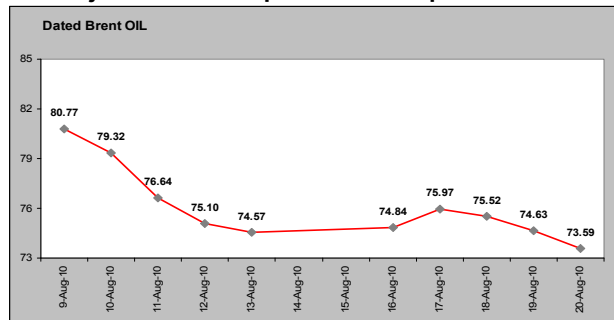
Neizvesnost povodom oporavka privreda SAD i zone evra, podstaknuta i nedovoljno dobrim ekonomskim pokazateljima, uticala je da tokom čitavog izveštajnog perioda cena zlata ima rastući trend, uprkos povremenim kolebanjima. Zabrinutost izazvana usporavanjem privrednog oporavka, kao i strah da bi to moglo dovesti do izražene volatilnosti u drugim klasama aktive povećala je interesovanje za zlato kod investitora. Međutim, jačanje dolara uticalo je na samom početku prve nedelje na pad cene ovog plemenitog metala, koji je ipak bio kratkotrajan. S druge strane, odluka FED-a da zadrži referentnu stopu na rekordno niskom nivou čini oportunitetne troškove držanja zlata niskim i zlato kao oblik aktive atraktivnim za ulaganje. Kao što je napomenuto, zabrinutost povodom izgleda za oporavak privrede SAD bila je preovlađujući faktor, pa je cena zlata do kraja izveštajnog perioda nastavila sa rastom, uz istovremeni beg investitora iz rizičnih oblika aktive u zlato. Dalji rast vrednosti evra nakon solidnog

ishoda irskih i španskih aukcija državnih hartija, kao i izraženo interesovanje fondova ETF, uticali su, takođe, na rast cene ovog plemenitog metala. Trend rasta je tako nastavljen do kraja izveštajnog perioda.

Nafta: 13,59 – 80,77 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:			
	9.8 – 13.8.'10		16. – 20. 8.'10	
Ponedjeljak	80,77	max	74,84	
Utorak	79,32		75,97	max
Sreda	76,64		75,52	
Četvrtak	75,10		74,63	
Petak	74,57	min	73,59	min

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Cena nafte padala je gotovo tokom čitavog izveštajnog perioda. Pad uvoza u Kinu koji je doveo u pitanje privredni rast te zemlje, kao i zabrinutost investitora po pitanju reakcije FED-a na usporavanje oporavka ekonomije SAD, uticali su na pad cene sirove nafte. Troprocentni rast zaliha gasa u SAD dodatno je uticao na pad cene. Pad cena na tržištima akcija, uz podatke koji su pokazali rast broja nezaposlenih lica koji prvi put apliciraju za socijalnu pomoć uticalo je na pojavu sumnje kod investitora po pitanju oporavka svetske privrede, što je dovelo do nastavka trenda pada do samog kraja prve nedelje izveštajnog perioda. Pozitivni rezultati poslovanja koje su objavile pojedine američke korporacije doveo je do rasta cena na tržištima akcija, što je u utorak, 17. avgusta, prekinulo višednevni pad cena nafte. Međutim, pesimističko raspoloženje tržišnih učesnika nastavljeno je do kraja izveštajnog perioda nakon što je objavljen najveći broj nezaposlenih lica koji su aplicirali za socijalnu pomoć u poslednjih devet meseci. Izveštaj filadelfijskog FED-a ukazao je na neočekivani pad prognoziranih poslovnih aktivnosti, što je dodatno podržalo trend pada cene nafte, koja je izveštajni period završila na petonedeljnom minimumu.